

Informácie pre politické strany, politické hnutia a koalície

Právo byť volený

Za poslanca obecného zastupiteľstva, v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice miestneho zastupiteľstva môže byť zvolený občan Slovenskej republiky a cudzinec (ďalej len "obyvateľ obce), ktorý má trvalý pobyt v obci, v ktorej kandiduje, a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku.

Za starostu obce môže byť zvolený obyvateľ obce, ktorý má trvalý pobyt v obci a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 25 rokov veku.

Prekážkou práva byť volený je

- výkon trestu odňatia slobody,
- právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, ak odsúdenie nebolo zahladené,
- pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

KANDIDÁTNA LISTINA

Podanie kandidátnej listiny politickou stranou alebo koalíciou

Kandidátnu listinu môže podať politická strana alebo politické hnutie (ďalej len „politická strana“), ktorá je registrovaná podľa zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov.

Politické strany môžu na účely volieb utvoriť koalíciu a podať spoločnú kandidátnu listinu.

Politická strana alebo koalícia podáva kandidátnu listinu **v listinnej forme** prostredníctvom svojho splnomocnenca najneskôr **60 dní** pred dňom konania volieb (najneskôr 11. 9. 2018), zapisovateľovi miestnej (mestskej) volebnej komisie (meno zapisovateľa miestnej (mestskej) volebnej komisie, telefónne číslo a úradné hodiny budú zverejnené na úradnej tabuli obce, resp. na webovom sídle obce, ak ho má zriadené). Lehota na podanie kandidátnej listiny sa končí uplynutím posledného dňa lehoty. Na kandidátne listiny, ktoré neboli doručené ustanoveným spôsobom a na kandidátne listiny doručené po uplynutí tejto lehoty sa neprihliada.

Kandidátna listina politickej strany alebo koalície pre voľby do obecného zastupiteľstva

Kandidátna listina politickej strany alebo koalície [[vzor kandidátnej listiny](#) (DOCX, 33 kB)] pre voľby do obecného - mestského - miestneho zastupiteľstva (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) obsahuje:

- názov politickej strany alebo názvy politických strán tvoriacich koalíciu,
- číslo volebného obvodu,
- zoznam kandidátov, ktorý obsahuje:
 - meno,
 - priezvisko,
 - titul,
 - dátum narodenia kandidáta,
 - zamestnanie, ktoré kandidát vykonáva v čase podania kandidátnej listiny (pri uvádzaní údajov o zamestnaní sa u žien - kandidátok použije prechýľovanie),
 - adresu trvalého pobytu kandidáta (obec; ulica, ak sa obec člení na ulice; číslo domu; *pre správne vypísanie obce trvalého pobytu je možné použiť register obcí www.vsnet.sk/obec/webformmain.aspx) a*
 - poradie na kandidátnej listine vyjadrené arabským číslom pri všetkých kandidátoch.
- meno, priezvisko, funkciu, podpis osoby oprávnenej konať v mene politickej strany a odtlačok pečiatky politickej strany; v prípade koalície meno, priezvisko, funkciu, podpis osoby oprávnenej konať v mene každej politickej strany tvoriacej koalíciu a odtlačok pečiatky každej politickej strany tvoriacej koalíciu.

Kandidát na poslanca obecného zastupiteľstva musí mať trvalý pobyt v obci, v ktorej kandiduje a najneskôr v deň konania volieb musí dovŕšiť 18 rokov veku. Kandidát pre voľby do toho istého obecného zastupiteľstva môže kandidovať len v jednom volebnom obvode.

Ku kandidátnej listine politickej strany alebo koalície musí byť pripojené :

- vlastnoručne podpísané vyhlásenie každého kandidáta [[vzor vyhlásenia kandidáta](#) (DOCX, 28 kB)] uvedeného na kandidátnej listine, že súhlasí so svojou kandidatúrou, nekandiduje na inej kandidátnej listine a nemá prekážky práva byť volený;
- oznámenie o určení splnomocnenca politickej strany alebo koalície a jeho náhradníka [[vzor oznámenia o určení splnomocnenca a náhradníka](#) (DOCX, 31 kB)] s uvedením mena, priezviska a adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti; úkonmi splnomocnenca vo volebných veciach je politická strana alebo koalícia viazaná, pričom splnomocnencom politickej strany alebo koalície ani jeho náhradníkom nemôže byť kandidát ani zapisovateľ miestnej volebnej komisie.

Politická strana alebo koalícia môže na kandidátnej listine **uviesť najviac toľko kandidátov, koľko má byť v príslušnom volebnom obvode zvolených poslancov obecného zastupiteľstva.**

Ak sa volia poslanci obecného zastupiteľstva vo dvoch alebo viacerých volebných obvodoch, môže politická strana alebo koalícia podať kandidátnu listinu v každom volebnom obvode. Ak podáva politická strana kandidátnu listinu v jednom volebnom obvode samostatne, nemôže v ďalšom volebnom obvode pre voľby do toho istého obecného zastupiteľstva podať kandidátnu listinu v rámci koalície; ak podáva politická strana kandidátnu listinu v rámci koalície, môže v ďalšom volebnom obvode pre voľby do toho istého obecného zastupiteľstva podať kandidátnu listinu len v rámci tej istej koalície.

Kandidát na poslanca obecného zastupiteľstva môže kandidovať aj na starostu obce.

Po podaní kandidátnej listiny nie je možné dopĺňať kandidátnu listinu o ďalších kandidátov ani meniť ich poradie.

V hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice môže do mestského zastupiteľstva kandidovať obyvateľ mesta, ktorý má trvalý pobyt v niektorej z mestských častí patriacich do územia mesta. Kandidát môže kandidovať v ktoromkoľvek volebnom obvode utvorenom na území mesta bez ohľadu na miesto svojho trvalého pobytu na území mesta.

V hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice môže kandidovať ten istý kandidát do miestneho zastupiteľstva a súčasne do mestského zastupiteľstva.

Kandidátnu listinu pre voľby do miestneho zastupiteľstva, resp. pre voľby starostu mestskej časti s prílohami podáva splnomocnenec politickej strany zapisovateľovi miestnej volebnej komisie a kandidátnu listinu pre voľby do mestského zastupiteľstva, resp. pre voľby primátora mesta s prílohami podáva splnomocnenec politickej strany zapisovateľovi mestskej volebnej komisie najneskôr 60 dní pred dňom konania volieb.

Kandidátna listina politickej strany alebo koalície pre voľby starostu obce

Kandidátna listina politickej strany alebo koalície [[vzor kandidátnej listiny](#) (DOCX, 32 kB)] pre voľby starostu obce - primátora mesta - starostu mestskej časti (ďalej len „starosta obce“) obsahuje:

- názov politickej strany alebo názvy politických strán tvoriacich koalíciu,
- údaje o kandidátovi:
 - meno,
 - priezvisko,
 - titul,
 - dátum narodenia kandidáta,
 - zamestnanie, ktoré kandidát vykonáva v čase podania kandidátnej listiny (pri uvádzaní údajov o zamestnaní sa u ženy - kandidátky použije prechýľovanie),
 - adresu trvalého pobytu kandidáta (obec; ulica, ak sa obec člení na ulice; číslo domu; *pre správne vypísanie obce trvalého pobytu je možné použiť register obcí www.vsnet.sk/obce/webformmain.aspx),*

• meno, priezvisko, funkciu, podpis osoby oprávnenej konať v mene politickej strany a odtlačok pečiatky politickej strany; v prípade koalície meno, priezvisko, funkciu, podpis osoby oprávnenej konať v mene každej politickej strany tvoriacej koalíciu a odtlačok pečiatky každej politickej strany tvoriacej koalíciu.

Kandidát na starostu obce musí mať trvalý pobyt v obci, v ktorej kandiduje a najneskôr v deň konania volieb musí dovŕšiť 25 rokov veku.

Ku kandidátnej listine politickej strany alebo koalície musí byť pripojené :

- vlastnoručne podpísané vyhlásenie kandidáta [[vzor vyhlásenia kandidáta](#) (DOCX, 28 kB)] uvedeného na kandidátnej listine, že súhlasí so svojou kandidatúrou, nekandiduje na inej kandidátnej listine a nemá prekážky práva byť volený;
- oznámenie o určení splnomocnenca politickej strany alebo koalície a jeho náhradníka [[vzor oznámenia o určení splnomocnenca a náhradníka](#) (DOCX, 31 kB)] s uvedením mena, priezviska a adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti; úkonmi splnomocnenca vo volebných veciach je politická strana alebo koalícia viazaná, pričom splnomocnencom politickej strany alebo koalície ani jeho náhradníkom nemôže byť kandidát ani zapisovateľ miestnej volebnej komisie.

Politická strana alebo koalícia môže na kandidátnej listine **uviesť iba jedného kandidáta**.

Kandidát na starostu obce môže kandidovať aj na poslanca obecného zastupiteľstva.

SPÄŤVZATIE KANDIDÁTNEJ LISTINY, VZDANIE SA A ODVOLANIE KANDIDATÚRY

Späťvzatie kandidátnej listiny politickej strany alebo koalície

Politická strana alebo koalícia môže najneskôr 48 hodín pred začatím volieb (**najneskôr 8. novembra 2018 do 7:00 h**) písomne prostredníctvom splnomocnenca vziať späť svoju kandidátnu listinu.

[Vzor späťvzatia kandidátnej listiny pre voľby do obecného zastupiteľstva](#) (DOCX, 17 kB)

[Vzor späťvzatia kandidátnej listiny pre voľby starostu obce](#) (DOCX, 17 kB)

Späťvzatie kandidátnej listiny politickou stranou alebo koalíciou musí byť doručené predsedovi miestnej volebnej komisie, ktorý zabezpečí jeho zverejnenie vo volebných miestnostiach. Späťvzatie kandidátnej listiny politickou stranou alebo koalíciou nemožno vziať späť.

Späťvzatie kandidátnej listiny politickou stranou alebo koalíciou, ktorú podala pre voľby do obecného zastupiteľstva, má za následok zánik členstva tejto politickej strany alebo koalície v miestnej volebnej komisii a v okrskových volebných komisiách.

Vzdanie sa a odvolanie kandidatúry

Kandidát sa môže najneskôr 48 hodín pred začatím volieb (**najneskôr 8. novembra 2018 do 7:00 h**) svojej kandidatúry vzdať; vzdanie musí urobiť v listinnej forme a jeho **podpis musí byť úradne osvedčený**. Najneskôr 48 hodín pred začatím volieb (**najneskôr 8. novembra 2018 do 7:00 h**) môže kandidáta prostredníctvom splnomocnenca odvolať aj politická strana alebo koalícia, ktorá ho kandidovala.

[Vzor vzdania sa kandidatúry pre voľby do obecného zastupiteľstva](#) (DOCX, 18 kB)

[Vzor vzdania sa kandidatúry pre voľby starostu obce](#) (DOCX, 17 kB)

[Vzor odvolania kandidáta pre voľby do obecného zastupiteľstva](#) (DOCX, 18 kB)

Vzor odvolania kandidáta pre voľby starostu obce (DOCX, 17 kB)

Vzdanie sa alebo odvolanie kandidatúry musí byť doručené predsedovi miestnej volebnej komisie, ktorý zabezpečí ich zverejnenie vo volebných miestnostiach. Vzdanie sa alebo odvolanie kandidatúry nemožno vziať späť.

Ak sa kandidát vzdal alebo bol odvolaný po zaregistrovaní kandidátov, alebo ak došlo k zrušeniu politickej strany, alebo k zrušeniu politickej strany tvoriacej koalíciu po zaregistrovaní kandidátov, zostávajú údaje o kandidátovi na hlasovacom lístku, ale pri prideľovaní mandátov sa na neho neprihliada.

DELEGOVANIE DO VOLEBNÝCH KOMISIÍ

Miestna volebná komisia

Do **miestnej volebnej komisie** a v mestách do mestskej volebnej komisie (ďalej len „miestna volebná komisia“) môže delegovať jedného člena a jedného náhradníka politická strana alebo koalícia, ktorá podáva kandidátnu listinu **pre voľby do obecného zastupiteľstva**.

Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka do miestnej volebnej komisie [[vzor oznámenia o delegovaní do miestnej volebnej komisie \(DOCX, 18 kB\)](#)] **doručí** politická strana alebo koalícia **starostovi obce** (primátorovi mesta, starostovi mestskej časti) v lehote uvedenej v rozhodnutí o vyhlásení volieb (**do 11. 9. 2018**).

V obci, v ktorej je utvorený iba jeden volebný okrsk, deleguje politická strana alebo koalícia jedného člena a jedného náhradníka len do miestnej volebnej komisie, pretože miestna volebná komisia v deň volieb plní úlohy okrskovej volebnej komisie. Z uvedeného dôvodu politická strana alebo koalícia v takýchto obciach už do okrskovej volebnej komisie člena a náhradníka **n e d e l e g u j e**.

Okrsková volebná komisia

Do **okrskovej volebnej komisie** môže delegovať jedného člena a jedného náhradníka politická strana alebo koalícia, ktorá podáva kandidátnu listinu **pre voľby do obecného zastupiteľstva**.

Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka do okrskovej volebnej komisie [[vzor oznámenia o delegovaní do okrskovej volebnej komisie \(DOCX, 18 kB\)](#)] **doručí** politická strana alebo koalícia **starostovi obce** (primátorovi mesta, starostovi mestskej časti) v lehote uvedenej v rozhodnutí o vyhlásení volieb (**do 11. 10. 2018**).

V obci, v ktorej je utvorený iba jeden volebný okrsk, deleguje politická strana alebo koalícia jedného člena a jedného náhradníka len do miestnej volebnej komisie, pretože miestna volebná komisia v deň volieb plní úlohy okrskovej volebnej komisie. Z uvedeného dôvodu politická strana alebo koalícia v takýchto obciach už do okrskovej volebnej komisie člena a náhradníka **n e d e l e g u j e**.

V hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice má právo delegovať do okrskovej volebnej komisie jedného člena a jedného náhradníka **aj** politická strana alebo koalícia, ktorá podáva kandidátnu listinu len do mestského zastupiteľstva.

Člen okrskovej volebnej komisie nemusí mať trvalý pobyt v obci, v ktorej vykonáva funkciu člena okrskovej volebnej komisie. Politickým stranám a koalíciám o d p o r ú č a m e pri výbere členov do okrskových volebných komisií prihliadať na to, aby delegovaný člen mohol uplatniť svoje volebné právo v tom volebnom okrsku, kde vykonáva funkciu člena okrskovej volebnej komisie. (*Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach*

výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nepozná pre voľby do orgánov územnej samosprávy inštitút hlasovacieho preukazu, volič môže uplatniť svoje volebné právo len v tom volebnom okrsku, kde je zapísaný v zozname voličov.)

Okresná volebná komisia

Do **okresnej volebnej komisie** môže delegovať jedného člena a jedného náhradníka politická strana alebo koalícia, ktorá podáva kandidátnu listinu **pre voľby do obecného zastupiteľstva** aspoň v jednej tretine obcí patriacich do územného obvodu okresnej volebnej komisie.

Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka do okresnej volebnej komisie [[vzor oznámenia o delegovaní do okresnej volebnej komisie \(DOCX, 19 kB\)](#)] **doručí** politická strana alebo koalícia **prednostovi okresného úradu** v lehote uvedenej v rozhodnutí o vyhlásení volieb (**do 11. 10. 2018**).

Spoločné podmienky pre delegovanie a činnosť volebných komisií

Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka do volebnej komisie musí obsahovať:

- meno, priezvisko a dátum narodenia člena s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
- meno, priezvisko a dátum narodenia náhradníka s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
- meno, priezvisko a podpis osoby
 - oprávnenej konať v mene politickej strany a odtlačok pečiatky politickej strany;
 - meno, priezvisko, podpis osoby oprávnenej konať za každú politickú stranu tvoriacu koalíciu a odtlačok pečiatky každej politickej strany tvoriacej koalíciu, ak ide o koalíciu.

V záujme zabezpečenia bezporuchového priebehu prípravy a vykonania volieb, je žiaduce, aby na účely efektívnej komunikácie starostu obce, prednostu okresného úradu, predsedu volebnej komisie s delegovanými členmi a náhradníkmi volebných komisií, delegovaný člen a náhradník volebnej komisie poskytol k oznámeniu o delegovaní člena a náhradníka do volebnej komisie okrem vyššie uvedených údajov aj

- **telefonický kontakt a**
- **e-mailovú adresu.**

Tieto kontaktné údaje sú potrebné na operatívne zvolanie prvého zasadnutia volebnej komisie, zasielanie pozvánok, oznámení, uznesení a ďalších informácií, ale najmä na operatívne zabezpečenie prítomnosti člena volebnej komisie alebo jeho náhradníka v deň konania volieb.

Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka do volebnej komisie možno **doručiť v listinnej forme alebo elektronicky (e-mailom)**. Lehota na doručenie oznámenia sa končí uplynutím posledného dňa lehoty. Na oznámenia doručené po uplynutí tejto lehoty sa neprihliada.

V listinnej forme možno doručiť oznámenie o delegovaní člena osobne alebo prostredníctvom pošty. Ak sa politická strana rozhodla pre doručenie oznámenia prostredníctvom pošty, pre vznik členstva vo volebnej komisii je rozhodujúci dátum, kedy bolo oznámenie doručené. Nepostačuje, ak v tento deň bolo oznámenie podané na pošte.

Elektronicky sa doručí oznámenie o delegovaní člena a náhradníka do volebnej komisie **ako sken**. Pre vznik členstva vo volebnej komisii je rozhodujúci dátum, kedy bolo oznámenie doručené do e-mailovej schránky príjemcu. Nepostačuje, ak v tento deň bolo oznámenie odoslané.

Právo delegovať člena a náhradníka do volebnej komisie **nemá** politická strana a koalícia, ktorá podáva kandidátnu listinu **len pre voľby starostu obce**.

Právo delegovať člena a náhradníka do volebnej komisie **nemá** nezávislý kandidát. Právo byť prítomný v priebehu volieb a sčítavania hlasov vo volebnej miestnosti má zástupca nezávislého kandidáta (§ 27 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Členstvo vo volebnej komisii vzniká delegovaním člena do volebnej komisie (doručením oznámenia o delegovaní starostovi obce, resp. prednostovi okresného úradu). Volebná komisia je zriadená na celé volebné obdobie. Zložením zákonom predpísaného sľubu sa člen volebnej komisie ujíma svojej funkcie.

Volebná komisia si na svojom prvom zasadaní **určí zo všetkých členov komisie** svojho predsedu a podpredsedu **žrebotom**. Žrebovanie riadi zapisovateľ volebnej komisie.

Členstvo volebnej komisii zaniká dňom doručenia písomného oznámenia o odvolaní člena politickou stranou alebo koalíciou, ktorá ho delegovala alebo doručení písomného oznámenia o vzdaní sa funkcie predsedovi volebnej komisie, ktorej je členom. Predseda volebnej komisie povolá náhradníka, ak bol politickou stranou alebo koalíciou takýto náhradník v zákonnej lehote v oznámení určený. Členstvo vo volebnej komisii zaniká aj vtedy, ak člen nezloží sľub najneskôr desať dní pred dňom konania volieb; to sa netýka náhradníka.

Náhradník nastúpi len v prípade, ak zanikne členstvo delegovanému členovi volebnej komisie jeho odvolaním alebo vzdaním sa. Zložením sľubu sa náhradník stáva členom volebnej komisie do konca volebného obdobia.

„Člen volebnej komisie je povinný zachovávať pri výkone funkcie nestrannosť a nepôsobiť v prospech alebo neprospech kandidujúcich subjektov. Tomu má prispôbiť aj svoje oblečenie a konanie.“ (Uznesenie štátnej komisie č. 10/4/4 zo 4. 2. 2016).

Je neprípustné, aby členovia okrskovej volebnej komisie svojím správaním alebo svojím odevom pôsobili vo volebnej miestnosti na voličov v prospech alebo neprospech kandidujúcich politických strán, koalícii a kandidátov.

V prípade narušenia poriadku vo volebnej miestnosti je predseda okrskovej volebnej komisie, v jeho neprítomnosti podpredseda komisie, povinný vyzvať člena okrskovej volebnej komisie, aby sa zdržal svojho konania. V prípade opakovaného narušenia poriadku vo volebnej miestnosti alebo neuposlušnosti výzvy, predseda okrskovej volebnej komisie, v jeho neprítomnosti podpredseda komisie, požiada o pomoc orgány polície a informuje o tom prostredníctvom obvodnej volebnej komisie štátnu komisiu.